

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobce: **A. D.**, narozený dne X, občan X
pobytem na území republiky X
zastoupený JUDr. Jiřím Pokorným, Ph.D., advokátem
sídlem Blanická 1008/28, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 36 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 27. 11. 2025 evidované pod č. j. OAM-0446044/ DO-2025 pro nepřijatelnost,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že dne 27. 11. 2025 vrátil žalobci jako nepřijatelnou jeho žádost o dočasnou ochranu, evidovanou pod č. j. OAM-0446044/DO-2025, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se přikazuje obnovit stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu ze dne 27. 11. 2025 evidované pod č. j. OAM-0446044/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 12 270 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Jiřího Pokorného, Ph.D., advokáta.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

I. Předmět řízení

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. Dne 27. 11. 2025 požádal v České republice o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (lex Ukrajina), dále též „*Lex Ukrajina*“. Tuto žádost žalovaný označil za nepřijatelnou z důvodu, že žalobce dříve získal dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie (Polsku). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.

II. Argumenty účastníků řízení

2. Žalobce v žalobě označil postup žalovaného za nezákonný. Popsal, že z Ukrajiny uprchl v březnu 2022 před válkou a dne 11. 4. 2022 poté, co požádal o dočasnou ochranu v Polsku, ji tam také získal. V červnu 2022 však z Polska vycestoval zpět na Ukrajinu, a jelikož od té doby pobýval mimo území Polska nepřetržitě déle než jeden měsíc, podle polské právní úpravy jeho dočasná ochrana zanikla. Žalobce poukázal na to, že soudní výluka přezkumu zásahu žalovaného je v rozporu s unijním právem, proto ji nelze aplikovat. Následně podrobně vyložil, že odmítnutí jeho žádosti pro nepřijatelnost představuje nezákonný zásah. Na podporu svého tvrzení citoval několik soudních rozhodnutí, včetně rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42.
3. Žalovaný nevyužil práva se písemně k žalobě vyjádřit.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

1. Městský soud v Praze v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel při tom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
2. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce s tímto postupem souhlasil a žalovaný nevyjádřil nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Veškeré podklady a listiny, z nichž soud vycházel, a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy v doložených písemnostech, které byly oběma stranám předem známy, a nebylo navrženo provedení dalších důkazních prostředků.
3. Úvodem soud uvádí, že žaloba v této věci je přípustná. Soudní dvůr EU (dále též „*SDEU*“) v rozsudku ze dne 27. 2. 2025 ve věci C-753/23 *Krasiliva* dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice Rady 2001/55/ES (dále jen „*směrnice o dočasné ochraně*“) měla přístup k účinné soudní ochraně. V kontextu řečeného je tudíž § 5 odst. 2 Lex Ukrajina rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, soud proto neaplikoval soudní výluku podle uvedeného ustanovení.
4. Soud konstatuje, že žaloba je důvodná.
5. Žalobce tvrdí, že již držitelem dočasné ochrany v Polsku není.
6. Podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina *Ministerstvo vnitra zašle Evropské komisi oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z břemenného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.*
7. Podle § 5 odst. 1 Lex Ukrajina *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

- c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,*
- d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,*
- f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.*

8. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR.
9. Podle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně, pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.
10. Soud konstatuje, že Lex Ukrajina je (i nadále) rozporný s právem EU.
11. SDEU se sice ve věci *Krasiliva* explicitně nezabýval otázkou nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina, tj. případem, kdy žadatel již disponuje či disponoval dočasnou či mezinárodní ochranou jiného členského státu EU, na uvedené rozhodnutí SDEU ovšem navázal Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025 č. j. 5 Azs 273/2023-27, nebo ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42, anebo ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 336/2024-42. Z nich vyplývá, že důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina je rozporný s právem EU. Žádost je nutné ve správním řízení projednat věcně, přičemž žadateli, který již disponuje dočasnou ochranou či jiným dlouhodobým pobytovým oprávněním v členské zemi EU, je nutné umožnit nechat si existující dočasnou či mezinárodní ochranu zneplatnit. Učiní-li tak, bude mu udělena dočasná ochrana, v opačném případě bude jeho žádost zamítnuta.
12. Soud konstatuje, že důvod pro vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, který byl uplatněn v daném případě, představuje sloučení a reformulaci důvodů dle písmen c) a d) téhož odstavce, přičemž vede ke stejným důsledkům pro žadatele o dočasnou ochranu. Jediná změna spočívá v tom, že možnosti aplikovat tento postup má předcházet oznámení žalovaného podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina určené Evropské komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Soudu ovšem není zřejmé, proč by takové oznámení mělo mít vliv na judikaturou dovozené závěry o možnosti druhotného pohybu držitelů dočasné ochrany.
13. Oznámení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou blíží oznámení podle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU – je tedy politickým aktem, z něhož nelze dovozovat legislativní důsledky (překonání judikатурních závěrů), tj. ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Rozdíl obou citovaných právních úprav pak spočívá v zásadě jen v tom, že § 3 odst. 3 Lex Ukrajina hovoří

o riziku vyčerpání kapacit, zatímco čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně až o překročení kapacit.

14. Z pohledu soudu tak § 3 odst. 3 Lex Ukrajina představuje zakotvení institutu, který už v právu EU existuje, ovšem způsobem, jenž je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně – ze směrnice o dočasné ochraně neplyne, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita pro přijetí osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu, mělo jakékoli důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu. V případě § 3 odst. 3 Lex Ukrajina ani nedošlo k překročení kapacity, pouze to hrozí, jedná se tedy o méně závažný stav, než předvídá směrnice o dočasné ochraně.
15. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina je nadto zjevně diskriminační, neboť se má týkat selektivně jen těch žadatelů, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu.
16. Měl-li tedy zákonodárce v úmyslu překonat závěry judikatury Nejvyššího správního soudu (viz protokol 140. schůze PSP ČR ze dne 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy), pak k tomu z výše uvedených důvodů tímto způsobem dojít nemohlo.
17. Žalovaný v této věci nepostupoval v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, která mu je již z předchozích rozhodnutí známa, a je plně aplikovatelná i na § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina. Nejvyšší správní soud dovedl, že druhotný pohyb osob ve smyslu § 3 Lex Ukrajina je přípustný za podmínky, že takové osoby nepožívají ve stejný moment dočasnou či mezinárodní ochrany ve více než jednom členském státě EU, a že o žádosti o dočasnou ochranu je nutné vést řádné správní řízení. Žalovaný měl v této věci nejprve postavit najisto, zda žalobce aktuálně je či není držitelem dočasně ochrany v členském státě EU. Pokud v současnosti žalobce nedisponuje dočasnou ochranou členského státu EU, pak na něj nelze vztáhnout § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina. Cílem Lex Ukrajina podle soudu nebylo zamezit ukrajinským uprchlíkům přístup k dočasné ochraně, pokud nejsou pod mezinárodní či dočasnou ochranou některého z členských států EU. Takový postup by buďto nutil uprchlíky vracet se do země původu, což není možné v důsledku panujícího válečného konfliktu, nebo pobývat na území ČR bez pobytového oprávnění, či se pokusit získat dočasnou či mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU. Obě tato řešení jsou přitom nežádoucí – nelze právní řád vykládat restriktivně, aby docházelo k systematickému nárůstu počtu osob bez pobytového oprávnění v ČR, stejně jako není možné, aby byli uprchlíci bez právního titulu *de facto* nuceni opustit území ČR. Takový postup nadto obchází dohodnutou neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a uvedený zásah žalovaného musel vyhodnotit za nezákonný. Zároveň soud přikázal žalovanému obnovit stav před označením žádosti žalobce o dočasnou ochranu jako nepřijatelné.
19. Žalovaný je povinen v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu ověřit, zda žalobce disponuje dočasnou či jinou mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU, která zároveň v daném hostitelském státě nezanikne ex lege analogicky k § 5 odst. 8 písm. b) Lex Ukrajina. Pokud žalobce nebude disponovat dočasnou či mezinárodní ochranou v jiné členské zemi EU, pak musí žalovaný vyhovět jeho žádosti o dočasnou ochranu. Jestliže naopak bude žalobce disponovat dočasnou či mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU, která nebude způsobila zaniknout postupem analogickým k § 5 odst. 8 písm. b) Lex Ukrajina, pak žalobce náležitě poučí o jeho právu nechat si dočasnou či mezinárodní ochranu

v dané hostitelské zemi zneplatnit a případných důsledcích pro přiznání dočasné ochrany v ČR, pokud by tak žalobce neučinil.

20. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Náklady žalobce představují náklady související s jeho zastoupením advokátem (od placení soudního poplatku byl osvobozen ze zákona). Tyto jsou tvořeny odměnou za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby). Sazba odměny za jeden úkon právní služby činí podle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb., částku 4 620 Kč (§ 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky) plus dvě paušální částky ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 cit. vyhlášky) a částku 2 130 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, celkem 12 270 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení v této výši, jak je uvedeno shora. Oproti tomu soud se neztotožnil s požadavkem zástupce zvýšit mu tarifní hodnotu podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu. Ačkoli žalobce je cizím státním příslušníkem a soud v tomto rozsudku aplikoval unijní právo, jde v obdobných věcech již o notorieta judikovanou a v podstatě šablonovitou. Tato skutečnost z pohledu soudu v nynější věci převažuje, a to i s ohledem na skutečnost, že shora jmenovaný zástupce zastupuje před Městským soudem v Praze vícero Ukrajinců jako žalobců v obdobných věcech tvrzených nezákonných zásahů v případě neudělení dočasných ochran (např. vedené pod sp. zn.: 10 A 134/2025, 6 A 88/2025, 11 A 44/2025, či 5 A 54/2025, aj.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 8. ledna 2026

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.